

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Gods Vaderlijke vertroosting

Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, de Vader der barmhartigheden, en de God aller vertroosting; Die ons vertroost in al onze verdrukking, opdat wij zouden kunnen vertroosten degenen, die in allerlei verdrukking zijn, door de vertroosting, met welke wij-zelven van God vertroost worden

2 Korinthe 1:3, 4.

Door veel verdrukkingen moeten Gods kinderen ingaan in het koninkrijk Gods (Hand. 14:22). Dat geldt van alle pelgrims naar Sion. "Die ons vertroost in al onze verdrukking", zegt de apostel in de aanhef van zijn tweede brief aan de gemeente van Korinthe. Hij had veel zorg gehad over deze gemeente. In zijn eerste zendbrief had hij haar scherp moeten bestraffen vanwege allerlei misstanden die daar heersten: verdeeldheid, hoogmoed, zedeloosheid, twisten, ontheiliging van het heilig Avondmaal, enz. En dat alles had Paulus, wien de zaak des Heeren zo zeer ter harte ging, veel verdriet gedaan. Hij leed eronder. Het betekende voor hem verdrukking, benauwdheid. En welke oprechte dienaar des Woords zou niet iets van deze "verdrukking" kennen? Verdrukkingen om de naam en de zaak des Heeren. Geen enkel kind van God blijft ervan verschoond. Verdrukkingen zijn onlosmakelijk verbonden met de vreemdelingschap hier beneden. Verdrukkingen van buitenaf. Lijden onder smaad en laster soms. En dan de innerlijke benauwdheid in tijden van geestelijke donkerheid, onder de aanvechtingen van satan. Het kan niet anders en het is niet anders: door veel verdrukkingen moeten Gods pelgrims ingaan in het koninkrijk Gods. Maar toch geeft de apostel de moed

niet op. Integendeel! Wij hebben dan altijd goede moed! Zo roemt hij in 2 Korinthe 5:6. Ondanks zijn vele benauwdheden en verdrukking. Ja, want Paulus heeft een Trooster. En die Trooster is zijn God!

In al zijn verdrukking troost hem God. "Die ons vertroost in al onze verdrukking", zo mag hij roemen. We zouden hier letterlijk kunnen vertalen: "Die ons in onze verdrukking bij Zich roept en ons (vriendelijk) toespreekt!"

Heerlijke zaak! Daar is God, Die de verdrukke, benauwde apostel naar Zich toe roept, om hem dan vriendelijk, lieflijk toe te spreken: "Paulus, Mijn apostel, Mijn kind, ge hebt zorg en verdriet vanwege de zonden in de gemeente van Korinthe; maar weet het dan, en weest getroost: de poorten der hel zullen Mijn gemeenten toch niet overweldigen. Laat Mijn genade u genoeg zijn! Ik aanschouw uw moeite en verdriet: geef het alles over in Mijn trouwe handen!"

Welnu, zo vertroost de Heere al Zijn verdrukke, aangevochten kinderen. Door ze naar Zich toe te roepen en ze toe te spreken. Door ze toe te spreken door Zijn Woord. En dan kan één woord uit het Woord het verdrukke, bedroefde kind des Heeren al zo wonderlijk vertroosten, wanneer namelijk de Heilige Geest dat woord in het hart doet indalen.

Dan geeft God soms psalmen in de nacht. Want als de Heere ons troost, dan *zijn* we getroost! *Ons* troosten, al bedoelen we het nog zo goed, is troost *toewensen*; Gods troosten is troost *schenken*! De Heere heeft altijd het rechte woord, dat gepast is voor onze toestand. "Met de moede een woord ter rechter tijd te spreken" (Jeseja 50:4) is een heilgeheim, dat alleen de Drieënige God volkomen verstaat en

toepast. En dan ook dit nog: die zelf door God vertroost zijn, kunnen (en moeten) ook anderen troosten.

Luister naar wat de apostel zegt: "Die ons vertroost in al onze verdrukking, *opdat* wij zouden kunnen vertroosten degenen, die in allerlei verdrukking zijn, door de vertroosting, met welke wijzelf van God vertroost worden."

Het is moeilijk om iemand gevoelig, troostend toe te spreken en gepaste woorden te vinden voor zijn toestand, wanneer die toestand onszelf helemaal vreemd is. Het gaat nog het best, wanneer wij bij eigen ervaring de verdrukkingen, de zorgen kennen, die we bij de ander proberen te verlichten. En wanneer we nu zelf in onze verdrukking door God vertroost zijn, zou het dan niet onze roeping en opdracht zijn, om dat niet voor onszelf te houden, maar om daarmee andere verdrukten en bekommerden te troosten?

En tenslotte: van alle vertroosting moet God de eer ontvangen: "Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, de Vader der barmhartigheden en de God aller vertroosting."

Let op die samenvoeging van heerlijke namen. Juist als God en Vader van de Heere Jezus Christus is de eeuwige God de *Vader der barmhartigheid*! Buiten Christus is Hij de God der wraak, een verterend vuur! (zullen we ook dat bedenken en onszelf beproeven?)

Omdat God in Christus de Vader der barmhartigheden (meervoud!) is, daarom troost Hij de Zijnen, uit louter barmhartigheid. En daarom komt het Hem toe, dat Zijn door Hem getrooste kinderen Hem lof toebren-gen:

Gij hebt mijn ziel beveiligd voor de dood;

Gij richt mijn voet, dat hij zich nimmer stoot;

Gij zijt voor mij een Schild in alle nood;

Gij hebt mijn smart verdreven.

*Uw dierb're gunst is me altoos bij-
gebleven;
'k Zal voor Gods oog, naar Zijn
bevelen leven,
Zo wordt door mij Zijn Naam
altoos verheven;
Zo wordt Zijn lof vergroot.*

Ds. M. Vlietstra.

Van de administratie

Deze keer mogen we doorgeven dat we f 195,- aan giften ontvingen en 4 nieuwe abonnees konden inboeken. Hartelijk dank voor de giften en de opgaven van de nieuwe abonnees. Van harte aanbevolen.

Adm. Bewaar het Pand: A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a.d. Rijn. Telefoon: 0172-474202. Postbank: 704350.

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter, Ds. A. van Heteren en Ds. D. Slagboom.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Copie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Voordijk 247, 2992 AL Barendrecht, telefoon 0180-613069.

ADMINISTRATIE:

A. Beukers, Toussaintplein 20, 2406 XL Alphen a/d Rijn, tel. 0172-474202, postrek. 70.43.50 t.n.v. de administrateur van "Bewaar het Pand" te Alphen a/d Rijn.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,60 per mm met een kolombreedte van 6 cm. Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op geluidscassette en/of in braille, groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

Van de redactie

Inhoud

Ds. Slagboom schrijft verder over het Lied van Debora. Er wordt door Ds. H. van der Ham een begin gemaakt met enkele artikelen die handelen over wijlen Ds. F. Bakker. U kunt iets lezen over de zegengroet (Openbaring 1:4b en 5a) van de hand van Ds. M.C. Tanis.

Commissie vormingswerk

Ons is verzocht mee te delen dat Ds. H. van der Schaaf het voorzitterschap heeft overgenomen van Ds. J.H. Velema. In september hoopt de 27e cursus van start te gaan. Nadere inlichtingen mevr. A. Niewold-Vrieling, Parallelweg 53, 9756 CG Glimmen, tel. 050-4062848.

Schooldag

D.V. zaterdag 22 juni a.s. in de Grote

Kerk van Apeldoorn. Er zal ook een jongerenbijeenkomst worden gehouden.

Ontmoetingsdag Bewaar het Pand

D.V. zaterdag 14 september in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Kampen.

's Morgens sprekers: Ds. D. Slagboom en Ds. M.C. Tanis.

's Middags sprekers: Drs. G.J. Capellen, Ds. H.C. v.d. Ent, Ds. A. van Heteren.

Verschijningsdata

Nr. 13 donderdag 29 juni, nr. 14 donderdag 13 juli, nr. 15 donderdag 3 augustus, nr. 16 donderdag 24 augustus, nr. 17 donderdag 14 september en daarna D.V. weer elke veertien dagen. De copy dient uiterlijk de donderdag voor de verschijningsdatum op het redactie-adres binnen te zijn.

AvH.

Het lied van Debora (6)

Thuisblijvers

"..in Rubens gedeelten waren de inbeeldingen des harten groot. Waarom bleef gij zitten tussen de stallingen om te horen het geblaat der kudden? De gedeelten van Ruben hadden grote onderzoekingen des harten. Gilead bleef aan gene zijde der Jordaan; en Dan, waarom onthield hij zich op de schepen? Aser zat aan de zeehaven en bleef in zijn gescheurde plaatsen. Zebulon, het is een volk, dat zijn ziel versmaad heeft ter dood, insgelijks Nafthali op de hoogten des velds" Richteren 5:15a-18.

Van de medestrijders naar de thuisblijvers! We gaan dus naar een heel ander gezelschap. Debora zingt hier van vier, die verstek laten gaan: Ruben, Gilead, Dan en Aser. 't Gaat eigenlijk om meer dan vier stammen. Gilead is een landstreek in het Overjordanse. We kunnen hier denken aan de stam van Gad en de andere helft van Manasse.

U zult opmerken: het zijn niet allen thuisblijvers, die hier genoemd worden. Debora vermeldt aan het eind Zebulon en Nafthali, om het zo te zeggen: échte medestrijders! Toch bespreken we hen onder deze titel. In die tegenstelling komt het juist zo goed uit, hoe erg het is afzijdig te blijven.

U kunt nog iets opmerken. Twee stammen worden gemist, als je nauwkeurig nagaat welke door Debora worden genoemd: Juda en Simeon. Denkt ze

niet aan die twee ver weg in het Zuiden? Zo zal ze niet geweest zijn. Debora heeft een hart voor héél het volk. Alleen: zij weet het, hoe moeilijk of Juda en Simeon het al hebben in de strijd tegen de Filistijnen. In hun omgeving waren die.

Wie die naam hoort en van de latere strijd weet, begrijpt er iets van. Wel, dat volk was in die tijd al vol dreiging, zoals uit het begin van het boek Richteren blijkt. Debora zal ze er dus heus wel graag bijgehad hebben maar met hun onmogelijke omstandigheden rekening houden!

Rust en welvaart

Er is overeenstemming tussen de thuisblijvers, als het om de diepste reden van hun afwezigheid in de strijd gaat. Ze zitten op één lijn, hoezeer hun omstandigheden ook verschillen. Die éne lijn is, dat ze eigenlijk allen zoeken hun rust en welvaart te behouden. Dat tekent zich duidelijk af, als we de woorden opvangen, die Debora aan een ieder van hen besteedt.

Van Ruben zingt zij: "Waarom bleef gij zitten tussen de stallingen om te horen het geblaat der kudden.." Het laat de welvaart zien, die Ruben in de loop van de tijd verkregen heeft. Die stam viel een goede plaats ten deel voor het tijdelijk leven. Ruben verkreeg een deel in het Overjordanse. Al voor de eigenlijke intocht had het

daar het goede opgemerkt en het later tot een erfdeel ontvangen. Het was een vruchtbaar land: vette weiden voor grote kudden vee. Ze hadden daar "t ruim genot" voor dit aardse leven ontvangen. Ze zijn bang die welvaart kwijt te raken als de mannen meegaan tot de strijd. Wat zou er van hun kudden terecht komen? De woorden "blijven zitten" zijn wel tekenend voor Ruben...

Gilead, geldt daar niet eenzelfde reden voor het niet-verschijnen op het appel? Gilead bleef aan gene zijde van de Jordaan. De halve stam van Manasse en die van Gad woonden dichtbij het strijdtonel dan Ruben. Maar toch altijd weer zóvër vandaan, dat ze niet direct bedreigd werden, altijd toch nog: óver de Jordaan. Daar "bleven" ze.

We kunnen erbij denken: "rustig en met behoud van het goede leven!"

En hoe wordt hier het thuisblijven getekend van de stammen aan de westkant van de Jordaan? Er komt niet veel anders uit!

Van Aser..., in het Noorden, staat er "Aser zat aan de zeehaven en bleef in zijn gescheurde plaatsen". Aser had het ook niet slecht. Het bewoonde een vruchtbaar land. Er waren schatten verborgen in het gebied van Aser. Het woonde ook dichtbij de zee met alle mogelijkheden van dien. De profetie van de stervende Jacob was uitgekomen: "...zijn brood zal vet zijn en hij zal koninklijke lekkernijen leveren". Geschonken welvaart was het, maar met de bedoeling om de Heere te zoeken en in Zijn wegen te wandelen. Dus niet: om wat in die welvaart op zichzelf te zoeken en de Heere, Zijn volk en dienst, voorbij te gaan. Aser deed het, helaas wel. Het "zat" en "bleef". 't Kostte te veel om de strijd te strijden. Ze zagen het van dichtbij wat die strijd kon betekenen. Ze woonden niet zo erg ver van het strijdperk af. 't Ging dicht langs hen heen. Maar ze deden niet mee. Hun rust en welvaart konden ze beter behouden door dichtbij de zeekust te blijven. Geen hand uitgestoken tot hulp.

We letten nog op Dan. Debora zegt van deze stam: "waarom onthield hij zich in de schepen?" Het wordt verschillend verklaard. Dan ligt niet ver van de zee af. Jafo is de zeehaven, die tot deze stam gerekend moet worden. Nu denkt de één aan de deelname van Dan in de handel met de schepen van de Feniciërs en de ánder veronderstelt, dat de mannen van Dan zich hadden verhuurd in loondienst op die schepen.

Ook kan hier de verklaring van onze kanttekenaren vermeld worden, dat ze zich op de schepen zochten te redden, voor de oprukkende vijand. Wie zal het hier uitmaken? Het is duidelijk dat Dan rust zocht én behoud van de welvaart en daarbij voorbij ging aan de bange strijd van de andere stammen. De mannen van Dan bleven op een afstand omdat ze hun eigen rust er niet voor over hadden.

Is het niet ontdekkend in onze tijd? Verflauwing en verslapping in de strijd, die gestreden moet worden, omdat de zegeningen op het tijdelijk gebied niet als zodanig worden erkend, maar misbruikt worden tot veel genot. God en elkaar niet meer nodig!

Ondanks "vrome" overleggingen

We komen nog op Ruben terug. Juist deze stam krijgt de meeste aandacht, als Debora zich tot de thuisblijvers richt. 't Is geen wonder. Ruben was de oudste zoon. Hij wordt toch zeker tot de strijd geroepen. Helaas moet echter gewaagd worden van de hang naar het behoud van het goede en rustige leven. Er komt echter wat bij: Debora moet er van zingen dat Ruben het af heeft laten weten ondanks vrome overleggingen. Het wordt twee keer verwoord: "in Rubens gedeelten waren de inbeeldingen des harten groot..." (15 eind) en "de gedeelten van Ruben hadden grote onderzoekingen des harten".

Wat dit betekent? Algemeen haast wordt aangenomen, dat Debora hier doelt op de grote woorden en besluiten, die er waren bij de Rubenieten, zonder dat ze kwamen tot een daadwerkelijke hulp. De roepstem was uitgegaan tot de gedeelten van Ruben. Van dorp tot dorp was de boodschap gegaan om deel te nemen aan de strijd en de benauwde stammen te hulp te komen. De Rubenieten hadden dat maar niet zomaar naast zich neergelegd. Ze hadden erover vergaderd en er diepgaand over gesproken.

Ze voelden het wel aan. Het gevaar is groot. Het bestaan van het volk der belofte wordt bedreigt. Het raakt de eer van Gods Naam. Het kan de ondergang van het volk zijn. Het zijn daar onze broeders. Er waren ook overwegingen, die een andere kant uitgingen. Ik noem ze maar "vrome overwegingen". Zou deze strijd wel uit God zijn? Wie zijn Debora en Barak? Zijn ze wel echt van de Heere geroepen? Is het niet onze eerste plicht om te zorgen voor eigen stam? Mogen we de zegen wel zo gemakkelijk prijsgeven, die God ons geschonken heeft?

Maar bij al die vrome overleggingen bleven ze thuis! Daadwerkelijk deed men niets. Het feit, dat Debora ervan zingt, doet eraan denken, dat ze wel een bericht hebben meegegeven aan haar, wat voor woorden en besluiten ze eraan besteed hebben. Zij moest toch zeker niet denken, dat ze het niet inzag om wat voor moeitevolle strijd het ging.. 't Zijn toch lege woorden, lege overleggingen. De vreze Gods wordt hierin gemist.

Het was éénmaal anders geweest. Toen de strijd gestreden moest worden op Gods bevel onder leiding van Jozua om het erfdeel van het land der belofte. Toen trok Ruben met de anderen uit de Overjordaanse op tegen de Kanaänieten. Toen was er geloof in wat god zou geven. Toen werden vrouwen en kinderen achtergelaten in het vertrouwen dat de Heere zou zorgen. Helaas moeten we zeggen: Ruben is ondertussen de wapenrusting tot de strijd kwijtgeraakt door eigen schuld! Moeten we het weer niet zeggen: is het geen tekening van het erfdeel van de kerk vandaag? Het is zeldzaam zoveel als er vergaderd wordt, besluiten en woorden in overvloed en daarbij heel veel "vrome" overleggingen. We moeten elkaar zoeken en vinden. 't Is eis des Heeren. De strijd tegen de toeneemende verdwazing en verwording moet gestreden worden. Helaas is bij al zulke woorden de keuze zo weinig voor de Heere en voor Zijn Woord. En men blijft ver van degenen, die met alle gebrek in waarheid de strijd door Gods genade strijden.

De ziel versmaad...

De beschamende voorbeelden. Debora zingt er van als die rij thuisblijvers gepasseerd is. Zebulon en Nafthali worden hier naar voren gebracht. Ze worden genoemd in Richteren 4. Ze behoren tot het eerste leger. Van beide stammen geldt het: ze hebben hun ziel versmaad ter dood. Het kwam uit toen ze over de bergen heen zich voegden bij het leger. Het kwam vooral uit, toen ze de berg Thabor af moesten, het leger van de vijanden tegemoet. Ze waren niet aan het overwegen geslagen, toen de roepstem tot hen kwam: zullen we deze strijd meestrijden? Is het wel goed? Ze hadden Gods roepstem erin mogen horen. Ze konden het niet hebben, dat de heiligheden des Heeren werden aangetast. Ze versmaden hun ziel. Ze hadden hun leven er voor over. 't Ging hen om de Naam en de eer des Heeren.

Versmaden, gering achten.. het laat

zien dat wat-God-eist prioriteit heeft. Niet hun gemak. Niet hun welvaart. De Heere en Zijn eigen Woord hebben de overhand. Juist op dat ogenblik komt het uit. We kunnen ook zeggen: juist dan werkt God het, schenkt Hij het door de genade Gods. Dat volk houdt de Heere over. Gelukkig, die dat kennen in eigen leven. Ze vrezen vaak tot de thuisblijvers te behoren. Maar door de genade Gods in Christus worden ze gesterkt tot de strijd.

Waarom..?

Eén woord in dit gedeelte staat er twee keer: Waarom? Eén keer, als Debora tot Ruben spreekt. Eén keer als zij van Dan zingt. In dat woord komt de bewogenheid uit, waarmee Debora in dit waarschuwend gedeelte van haar lied vervuld is. Zij ontdekt niet alleen de zonde, maar doet ook een heilig beroep op die thuisblijvers. Waarom niet de strijd meegestreden? Waarom niet geluisterd naar Gods welmenende

roepstem? Gods Hand is in dit "waarom"? nog uitgestrekt tot allen, die in onbekeerlijkheid voortleven. Zo bewogen is de Heere Zelf in Christus Jezus om mensen, die het af-hebben-laten-weten in het eerste paradijs en dat elke dag betonen, te roepen tot Zijn dienst. Hij heeft genade om zulke mensen die strijd in waarheid te leren. Hij is het waard en werkt het Zelf door Zijn Geest. Ja, in onze tijd, dat ook Gods kinderen vaak zo flauw uitkomen, roept Hij hen bijzonder er toe. De genade en kracht zijn in Hem, Die niet "thuis" gebleven is in de hemel, maar is neergedaald en Zijn Borgziel versmaad heeft tot in de dood des kruises. Om door Zijn Geest telkens opnieuw Zijn volk te sterken. Om ook vandaag door de strijd heen de eer des Heeren te bedoelen. Het komt uit die grote Held!

D. Slagboom.

Ds. F. Bakker 1919-1965 (1)

Dominee Bakker is nog niet vergeten. Hij is niet zo lang predikant geweest in Huizen en in Driebergen. Hij heeft geleden aan de gevreesde ziekte. Maar de HEERE heeft het wonderlijk goed met hem gemaakt. Met name heeft hij bekendheid verkregen door zijn boekjes. Wie kent bijvoorbeeld niet het inhoudrijke werkje "Gebedsgestalten"? Dit bundeltje behelst een twaalf-tal Bijbellezingen over het gebedsleven.

Als de HEERE het geeft, hoop ik in enkele stukjes iets door te geven uit het leven van deze predikant.

Schoenmaker

Vader en moeder Bakker woonden te Wolphaartsdijk in de provincie Zeeland. De 19e maart van het jaar 1919 werden ze verblijd met de geboorte van een zoon: Frans. Reeds op jonge leeftijd moest hij zijn ouders verliezen door de dood. Familieleden zorgden nu voor hem.

Zijn broer was schoenmaker en Frans ging 's morgens al vroeg schoenen ophalen bij de klanten. Ook repareerde hij schoenen en het geld wat hij verdiende, droeg hij weer af aan zijn broer.

Van huis uit behoorde hij tot de Gereformeerde Gemeenten. Later is Frans lid geworden van de Christelijke Gereformeerde kerk te Biezelinge. Deze kerk had de liefde van zijn hart.

"Al jong vreesde Frans de Heere en las hij graag in Gods Woord. Leergierig verdiepte hij zich in de leer der kerk en de jeugd van Biezelinge heeft daarvan rijk kunnen profiteren. Want Frans Bakker kon de jeugd leiden op de verenigingen. Daarin leefde hij, als hij anderen kon wijzen op de rijke inhoud van Gods Woord."

Deze stille, heel bescheiden jongeman had een brandende begeerte om zich geheel en al aan de dienst des Heeren te wijden door predikant te worden. En de lange studie en zware opdracht der opleiding schrikten hem niet af. Financieel werd voor hem de weg eveneens geopend om te kunnen studeren.

Het curatorium aanvaardde hem echter niet. Dat moet wel een teleurstelling voor hem geweest zijn. Maar op Gods tijd werd hij alsnog toegelaten. Nu kon hij zijn studie aan de Theologische School aanvangen. In de buurt van Apeldoorn vond hij een welkom thuis bij de familie Hoogenboom.

Studie

Hoogleraren waren in die jaren de professoren J.J. van der Schuit, L.H. van der Meiden en J. Hovius - zeer bekwaame mensen. Van der Meiden had bijvoorbeeld nog extra les gehad van een rabbijn. Van der Schuit gaf les in dogmatiek, Van der Meiden in exegetische (uitleg) van het Oude en Nieuwe

Testament, alsmede homiletiek (predikkunde) en Hovius kerkgeschiedenis en kerkrecht. Begin 1954 werden de hoogleraren Van der Schuit en Van der Meiden opgevolgd door de nieuwe hoogleraren J. van Genderen, B.J. Oosterhoff en W. Kremer. Dit heeft Frans Bakker als student meegemaakt. Tegenwoordig heeft de Theologische Universiteit een bibliotheek waar je "u" tegen kunt zeggen. Maar dat was in die tijd heel anders: een paar kasten met boeken. En nog niet veel bijzonders ook. De studenten waren arm. Op zaterdagochtend was er markt in Apeldoorn. Daar was ook een tafel met oude boeken. De studenten konden er voor twee kwartjes een boek kopen. Men zegt dat professor Hovius en professor Kremer 's ochtends de eerste klanten waren. Zij hadden verstand van boeken.

Zoals gezegd gaf professor L.H. van der Meiden les in de homiletiek. Prediking was volgens hem verklaring en toepassing van het Woord Gods. De prediking moest Bijbels-bevindelijk zijn. Van der Meiden leerde: "Wie Gods Woord recht preekt, preekt bevindelijk leven. Het is onmogelijk om goed te preken over Psalm 51 of Romeinen 7 en niet bevindelijk te preken. Wie het Woord recht preekt, zal doen uitkomen wat dat Woord zegt voor de bijzondere omstandigheden, behoeften en gevaren der ziel. Als het Woord recht wordt gepreekt, zal de ziel beluisteren de klachten van de verdrukte, de belijdenis van de boeteling, het snikken van de schuldige, het roepen des geloofs, de jubel van het vinden van Jezus, het danken der verlossers, in één woord, zij zal horen wat bevindelijk leven is. Als dit gemist wordt, wordt het Woord Gods niet getrouw bediend en niet goed geopend.

Het bevindelijk element in de prediking, het bevindelijk preken, is het uit de Schrift vertolken van wat in de harten der gelovigen omgaat, van wat Gods Geest in die harten werkt, van wat de ziel doorleeft en gevoelt, als de Geest Zijn licht over Zijn werk in het hart laat schijnen en van wat de ziel mist en lijdt in de duisternis en onder twijfel doormaakt in verachtering en bestrijding. Eerst dan is de preek bevindelijk, als zij handelt over wat in het hart van de gelovige omgaat." Met name benadrukte Van der Meiden, dat het bevindelijke leven nooit los gemaakt mag worden van de Schrift. Op vrijdagmorgen was er "krans". Later sprak men van: kritiekcollege.

Eén van de studenten hield een korte preek. De hoogleraren en studenten luisterden. Na het preekvoorstel gaf professor Van der Schuit aan een eerstejaarsstudent gelegenheid iets van de preek te zeggen. Vervolgens aan een tweedejaars en zo verder. Tenslotte gaven de hoogleraren hun kritiek, zodat er meestal niet veel van je preek over bleef. Je moest ervan leren!

Beroepbaar

Medestudenten konden geweldig studeren. Maar Frans Bakker heeft heel hard moeten werken. Hij heeft geworsteld. Alle hindernissen trotseerde hij en de HEERE gaf dat hij toch met een goed resultaat de examens kon afleggen. Als student mocht hij een stichtelijk woord spreken. Hij preekte niet zo gemakkelijk; erg stuntelig, een krakende stem, zenuwachtig. De mensen vonden dat hij niet veel gaven had. Toch zat er iets in! Zijn bidden en preken was doortrokken van de vreze Gods. Begin juni 1956 preekte hij op een zondag twee keer in de Christelijke Gereformeerde kerk te Huizen. Deze gemeente was nog maar enkele maanden vakant na het vertrek van Ds. C. den Hertog. Op de avond van 16 juli kwam de kerkeraad samen met de stemgerechtigde leden en ze brachten een beroep uit op kandidaat Bakker. "Om tot ons te komen en bij ons de herdersstaf op te nemen" - zo stond het in de beroepsbrief. "De Koning van Zijn Kerk, Die is de Zender van Zijn dienaren, maar ook de Herder Zijner schapen, mocht ons daarbij in gunst willen gedenken, zodat wij tot onze blijdschap van u mogen vernemen, dat u deze onze roeping met vrijmoedigheid aanvaardt."

Frans Bakker schreef al snel terug. "Van uw beroeping met ontroering kennis genomen. Op zulk een spontane daad van uw gemeente had ik niet durven rekenen. Wel gevoelde ik ook zelf die zondag dat er banden waren gevallen. En nu is het voor u en mij maar afwachten, wat de boodschap van de Koning der Kerk zal zijn."

Op uitnodiging van de broeders was kandidaat Bakker op de kerkeradsvergadering van 7 augustus voor een nadere bespreking. In alle openheid werden er over en weer vragen gesteld en beantwoord. "Het werd ongedacht een gezegende avond, waarop kennelijk een band werd gelegd tussen de beroepen kandidaat en de kerkeraad. Een ieder gevoelde, dat de Heere doende was ons samen te voegen. Hoewel niemand dat nog durfde gelo-

ven." Aldus de kerkeradsnotulen.

En wat denk je - de volgende dag kwam kandidaat Bakker opnieuw naar Huizen en hij meldde de voorzitter van de kerkeraad, ouderling G. Molenaar dat hij het beroep mocht aannemen.

Een week later schreef hij: "De Heere. Die Zijn dienstknechten zendt, gaf mij daartoe de volle vrijmoedigheid en zekerheid. En ook na deze beslissing mag ik vrede en blijdschap ondervinden."

Huizen

kandidaat Bakker was nog ongehuwd, maar meneer en mevrouw Hoogenboom waren bereid vanuit Apeldoorn te verhuizen naar de pastorie van Huizen om voor de nieuwe dominee te zorgen. De kerkeraad was dankbaar voor deze regeling.

Woensdagavond 14 november werd kandidaat Bakker bevestigd tot predikant van de Christelijke Gereformeerde kerk door Ds. H. van Leeuwen. De tekst was genomen uit Joh. 10:2 en 3. "Maar die door de deur ingaat, is een herder der schapen. Dezen doet de deurwachter open, en de schapen horen zijn stem." Een

plechtig moment was de handoplegging door een vijftal predikanten.

De volgende avond deed de nieuwe dominee zijn intrede met de woorden: "Wij dan, wetende de schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof" (2 Kor. 5:11a). De gemeente was blij met zijn komst.

Begin december was er kerkeradsvergadering. Ouderling G. Molenaar liet zingen Ps. 87:1 en heette Ds. Bakker welkom. Molenaar droeg de leiding van de vergadering over aan de nieuwe predikant. Deze liet aan het begin van de kerkeradsvergadering nogal eens zingen Ps. 123:1, 119:3 of 87:1. Meer dan eens werd er een gedeelte van Psalm 119 gelezen.

Het kerkgebouw stond aan de Kortenaerstraat. De diensten waren om tien uur en om vijf uur. De predikant bracht een ernstige bevindelijke prediking, waarbij ontdekkende accenten niet ontbraken. 's Zondagsmiddags preekte Ds. Bakker uit de Heidelbergse Catechismus. Vanuit zondag 1, vraag en antwoord 2 preekt hij bijvoorbeeld over: Drie stukken als de weg van de enige troost.

Ds. H. van der Ham.

De zegengroet

"Genade zij u en vrede van Hem, Die is, en Die was, en Die komen zal; en van de zeven geesten, die voor Zijn troon zijn; En van Jezus Christus, Die de getrouwe Getuige is, de Eerstgeborene uit de doden, en de Overste der koningen der aarde"

Openbaring 1:4b, 5a

Deze woorden zijn niet onbekend. In de eredienst worden ze zondag aan zondag uitgesproken. Zij vormen de zegengroet.

Na het votum worden ze gehoord. Het zijn veelbevattende woorden. Woorden die spreken van het welbehagen des Heeren in Christus Jezus. Door Jezus' betalend, verzoenend werk liggen ze vast in het Boek der eeuwen. In Gods onfeilbaar Woord. Deze woorden kwamen in de eerste plaats tot de zeven gemeenten in Azië. De Romeinse provincie, die het westelijk gedeelte van Klein-Azië besloeg. In de provincie Azia waren er veel méér christengemeenten dan de zeven die in vers 11 opgesomd worden. Er blijkt door de Heere Zelf een keus gemaakt te zijn. Deze keus zal wel voornamelijk bepaald zijn door de geestelijke toestand en de omstandigheden van

deze zeven gemeenten. In de andere gemeenten in Klein-Azië en daar buiten wordt een spiegelbeeld gezien van de genoemde gemeenten. Gelijk dit ook vandaag het geval is.

Zodat de eredienst ook begint met de bekende woorden.

Woorden, de moeite waard om ze te overdenken. Immers, met welk een groet komt Johannes tot de gemeenten, tot de kerk van alle tijden! En in hem moeten we horen de Heere, de Koning van de kerk. Het eerste woord door hem gebruikt komt in de Schrift veel voor. Het wijst ons op de onverdiende gunst van de Heere. Het staat tegenover verdiensten en recht. Al het menselijke valt weg. In genade ligt zelfs de gedachte opgesloten, dat we daar geen recht op hebben. Door de val is de mens een recht-loze geworden. Erg, wanneer dit ons lijdelijk maakt. Het is een zegen als het ons werkzaamheden geeft, zoals dit wordt aangegeven in de gelijkenis van de tollenaar. Wat wordt genade dan groot en rijk! Een tollenaar, een zondaar mag bidden: "O God! wees mij de zondaar genadig!" De grond voor deze bede ligt in de Heere Zelf, Die Zich bekendmaakt als een Heere vol van genade en

vrede. Wanneer Johannes daarvan getuigt, wijst hij erop wat in de Naam Jehova ligt opgesloten. De aanduiding, Die is, en Die was, en Die komen zal, is de ontvouwing van de Naam, waarmede de Heere Zichzelf aan Mozes bekendmaakte vanuit de brandende braamstruik. Nu geeft Johannes aan dat zolang de aarde bestaat en de mensheid leeft, de Heere de Onveranderlijke is. Hij maakt waar wat Hij gesproken heeft en in de toekomst, als Hij komt, zal volkomen vervuld worden wat Hij gesproken heeft. De gehele verwerkelijking van Zijn beloften en de uitvoering van Zijn wraakwoorden. Als gemeenten zijn wij daar ook bij betrokken. Ja, wij allen persoonlijk. Hebben we behoefte aan genade en vrede? Want daardoor alleen ontkomen we aan de welverdiende straf des Heeren. De eeuwige geborgenheid wordt ons deel. Het is wat, het houdt wat in, wanneer de Heere niet meer toornst noch scheldt. Geloven we dat? Als Johannes het heeft over de zeven geesten, die voor de troon zijn, dan moet niet gedacht worden aan zeven afzonderlijke geesten, maar aan de rijkdom en de volheid van de Heilige Geest in de wereld, en bijzonder in de kerk op aarde. Welk een werk wordt door de Heilige Geest gedaan! Bij heel het heilswerk tot zaliging van zondaren is Hij betrokken. Hij maakt daarbij gebruik van het Woord van de Heere. Hij overtuigt een zondaar van zijn staat. Hij drukt af in het hart Wie God de Heere is. Hij doet leven bij de deugden des Heeren. Hij bepaalt bij Gods eis, 's mensen onmogelijkheid tot betaling van de schuldenrekening en verlossing uit de ellendestaat. Hij opent het hart voor Jezus Christus de Zaligmaker, de Borg en Middelaar. Hij leidt tot Hem. Hij laat het geloof werken. Hij verlicht het verstand om de Heere te leren kennen en bewerkt de wil om de Heere te dienen de te vrezen. Hij troost en sterkt met de belofte van het Evangelie. Hij wordt de Hoofdbewoner van het levenshuis. Welk een heil! Hebben wij daaraan behoefte?

Ook wordt de zegen van Jezus Christus toegewenst. En welk een Persoon is Hij. Met de nadruk wordt het door Johannes gezegd: de getrouwe Getuige. We weten wat een getuige is. Een getrouwe getuige geeft door wat hij gezien of gehoord heeft. Hij staat er voor in. Hij spreekt de waarheid. Jezus Christus is de grote, de allesovertreffende Getuige. Getuige is Hij, omdat Hij tijdens Zijn leven op

aarde getuigenis aflegde van Zijn Goddelijke boodschap. Zijn getrouwheid wordt ook hierin gezien, dat Hij wilde sterven om en voor Zijn woorden. Jezus wordt ook genoemd: de Eerstgeborene uit de doden. Voor Hem zijn er opgestaan uit de doden, maar gingen weer sterven. Zijn opstanding is er het bewijs van dat er door Hem een leven is na de dood. De dood heeft niet het laatste woord, maar het leven. Door Hem is verdiend, uit goedheid zonder peil, het eeuwig, zalig leven. Als Overste van de koningen der aarde heeft Hij alle macht in hemel en op aarde. Door Hem wordt de raad des Heeren volbracht. Hij bewaart tot de zaligheid. Hij is nabij in de strijd van het leven. Hij doet het aan niets ontbreken. Hij maakt waar: "Ik ben met u." Welk een zegengroet aan het begin van de dienst! Wij horen hem. Horen wij hem al echt? Kunnen we er niet buiten? De Heere geeft het. Bidden we er om? Dan is het begin van de dienst al rijk. Iedere keer weer opnieuw, ook voor ongetroosten, voor dwalenden en zelfs voor afgedwaalden.

M.C. Tanis.

Opvoeding en geloofsopvoeding in de huidige samenleving

Van het christelijk onderwijsblad BEZINNING verscheen een themanummer waarin uitvoerig aandacht besteed wordt aan **opvoeding en geloofsopvoeding in de huidige samenleving**. Vele ouders zitten met vragen over het opvoeden van hun kinderen. De geloofsopvoeding, het kinderen erop wijzen hoe ze dienen te geloven en hoe ze als christen in de huidige samenleving dienen te leven, verkeert in een crisis.

Na een periode waarin strenge regels gehanteerd werden, volgde een tijd waarin de anti-autoritaire opvoeding de trend werd. Regels en normen werden als knellend ervaren. Nadat de nadelen van de anti-autoritaire opvoeding duidelijk geworden waren, worden de laatste jaren in toenemende mate pleidooien vernomen waarin gewezen wordt op het belang van regels en normen bij het opvoeden.

Als een duidelijke bijbelse visie bij de opvoeding ontbreekt, volgt men snel wisselende trends en gaat men mee met de opvoedingsmethode van de dag. Zo veranderen de adviezen van de

pedagogen naar gelang de trend in een bepaalde tijd. Ook in christelijke gezinnen en scholen is dat vaak het geval. Daarom is bezinning op de bijbelse normen voor opvoeding en geloofsopvoeding van groot belang. In het themanummer wordt erop gewezen dat de normen voor opvoeding liggen in de Bijbel en dat kinderen de weg die ze kiezen voor het bereiken van hun levensdoel moeten leren toetsen aan het Woord van God.

In het themanummer worden ideeën gegeven om in de christelijke gemeente te komen tot gezamenlijke bezinning op geloofsopvoeding om zo elkaar als christen-ouders tot steun te zijn bij de geestelijke vorming van kinderen.

Ook de mogelijkheden die kerkeraden daarbij hebben komen aan de orde.

Het **themanummer van BEZINNING** kan besteld worden door f 3,00 over te maken op **girorekening 2.974.537** van adm. BEZINNING te Amersfoort o.v.v. **themanummer geloofsopvoeding**.

Het Centrum Voorlichting Christelijk Onderwijs, uitgeefster van BEZINNING, is gaarne bereid op een gemeente-avond een lezing te verzorgen over onderwerpen als New Age, occultisme, de bijbelkritiek, geloofsopvoeding, islam en christelijk geloof, de situatie in het christelijk onderwijs. Inlichtingen bij het secretariaat: tel. 0342-414479.

Evangelisatie conferentie

D.V. 11-14 oktober organiseert de werkgroep Bezinning en Evangelisatie, in samenwerking met IRS, weer een evangelisatie conferentie. Deze zal gehouden worden te Evertsoord in Noord Limburg. Het thema voor deze conferentie is: **Evangelisatie, een opdracht de eeuwen door**. Aan de orde komen: 1. Opwekking tot verootmoediging. 2. Evangelieverbreiding in de tijd van de eerste christengemeenten. 3. De tijdgeest tegenover evangelisatie. 4. Wat heeft het christelijk geloof te bieden in onze tijd. Sprekers zijn o.a. Ev. J.J. Bals uit Horst, Dr. C.A. v.d. Sluijs uit Rotterdam. Het geheel staat onder leiding van Ev. J.W.N. v. Dooijeweert. Deze conferentie is speciaal bedoeld voor jongeren die zich bij het evangelisatiewerk betrokken voelen. Kosten all-in f 135,- en f 125,- voor studerenden. Inlichtingen en aanmelding bij

werkgroep Bezinning en Evangelisatie, Hans v.d. Ham, Aaksterveld 114, 4233 GD Ameide. Tel. 0183-60 14 78 of kantoor IRS 026-363 49 59.

12e HAAMSTEDE-CONFERENTIE

In de Talma-Hoeve te Garderen vindt op 2, 3 en 4 september a.s. de Haamstede-conferentie plaats. Het programma is als volgt samengesteld:

Maandag:

11.00 uur: Ds. P.D.J. Buys, Opening
15.00 uur: Ds. H. Verheul, De Prediking van de Dag des Heeren
16.30 uur: Drs. T. Hofman, De blijven-de Betekenis van Dordt 1618-1619
20.00 uur: Dr. C.A. v.d. Sluijs, Geen Gratie zonder Predestinatie

Dinsdag:

9.30 uur: Ds. J. Westerink, Tweemaal Jacobus (1)
11.00 uur: Dr. J. v.d. Wal: De Dominee en de psychische Patiënt
16.30 uur: Ds. C.G. Vreugdenhil: Evangeliseren in de Wereld van vandaag
20.00 uur: Dr. C.A. v.d. Sluijs, Prediking bij de Gratie van de Predestinatie

Woensdag:

9.30 uur: Ds. J. Westerink, Tweemaal Jacobus (2)
11.00 uur: Ds. J. den Hoed, Sluiting.
Kosten voor de duur van de gehele conferentie: f 250,-.
Voor studenten bestaat de mogelijkheid van een gereduceerd tarief.

Aanmeldingen via 0187-482560 of 0180-412316.

Tijdens de avondvergaderingen zijn ook andere ambtsdragers hartelijk welkom.

Boekbesprekingen

Nieuwe serie pennevruchten van Ds. J.T. Doornenbal in boekvorm

Hoogten en diepten

Aan de reeds eerder bij uitgeverij De Banier uitgegeven serie boeken met kerkbode-artikelen van de hand van de bekende predikant Ds. J.T. Doornenbal is een vijfde boek toegevoegd. Zeer recent verscheen bij dezelfde uitgever het boek "HOOGTEN EN DIEPTEN", dat evenals de voorgaande boeken bijdragen bevat, die de Oener predikant tussen 1946 en 1973 wekelijks schreef in de Hervormde

Kerkbode in de classis Harderwijk. Met zijn geschrijf in de kerkbode kon dominee Doornenbal op ernstige, maar ook op verrassend humoristische wijze neerpenen wat uit zijn hart vloeide. Daarin kon hij zijn indrukken kwijt over zijn pastorale tochten en spreekbeurten in allerlei kerkjes en gebouwtjes, over zendingsbijeenkomsten, over de schoonheid van de natuur en over overleden gemeenteleden, vrienden en bekenden. In de kerkbode kon hij ook afreageren op verschillende zaken uit het kerkelijk en maatschappelijk leven, waar hij het moeilijk mee had. Ook zijn eigen strijd, moeiten en zorgen bleven daarin niet onbeschreven.

De originele artikelen van de veelzijdig begaafde predikant in de Veluwe kerkbode werden in het hele land en zelfs over de landsgrenzen gelezen.

Nog steeds bestaat er grote belangstelling voor deze artikelen van dominee Doornenbal. De vele positieve reacties op de uitgaven van "Pastorale Pennevruchten" in november 1994 gaven samensteller Lulof Dalhuisen aanleiding zich wederom te verdiepen in oude kerkbodes om daarmee ook "Hoogten en diepten" samen te stellen. Het boek is opgesierd met 20 foto's, waarvan de meeste nog niet eerder zijn gepubliceerd. Ongetwijfeld zal ook deze verzameling van kerkbode-artikelen van dominee Doornenbal de liefhebbers hiervan genoeglijke en onvergetelijke uren bezorgen.

Het ruim 400 pagina's tellende boek is gebonden in een stevige band voor f 37,50 verkrijgbaar in de boekhandel.

F. van Beek, e.a., **Gewoon meedoen**, Leven met een lichamelijke handicap, Uitgeverij J.J. Groen en Zoon, Leiden. Dit boek uit de serie "Praktisch en Pastoraal" bevat 146 blz. en kost f 27,50.

Kinderen en volwassenen met een lichamelijke handicap willen net als anderen meedoen in het gezins- en familieleven, in maatschappij en kerk. Dit boek wil in deze problematiek een bijbelse en praktische handreiking bieden. Opvoeding, huwelijk en seksualiteit worden aan de orde gesteld. Veel voorbeelden uit de praktijk laten zien hoe het wel en hoe het niet moet. Op blz. 60 lezen we over een gehandicapte jongen die een meisje meevroeg naar een concert. hert meisje had het er moeilijk mee wat ze zou moeten doen. Bij weigering zou gedacht kunnen worden dat het om de handicap was,

bij meegaan zouden er verwachtingen gewekt kunnen worden. Ze heeft het eerlijk besproken met deze jongen, wat een goede zaak is. We lezen op blz. 97 een voorbeeld van een gehandicapte man die een brief schreef aan zijn kerkeraad met een verzoek om aanpassing van diverse zaken in en rond de kerk. Antwoord kreeg hij niet. Bij een verbouwing werd er niets van zijn verlangens gerealiseerd. Een voorbeeld van hoe het niet moet. Een goede zaak kennis te nemen van de inhoud van dit boek voor gehandicapten en voor hen die met gehandicapten te maken hebben of krijgen.

Kinderboeken. Uitgeverij de Banier-Utrecht heeft een heel aantal kinderboeken in haar fonds. Een aantal werd ons toegestuurd ter aankondiging in ons blad. Van de hand van J.A. Koetsier-Schokker vier boekjes: *Maaïke en Marijke bij de boswachter* (voor meisjes van 4 tot 8 jaar) 69 blz., f 13,50, *Maaïke en Marijke op vakantie* (voor meisjes van 4 tot 8 jaar), 85 blz., f 13,50, *Maaïke en Marijke in een vreemd land* (voor meisjes van 6 tot 10 jaar), 90 blz., f 13,50, *Maaïke en Marijke weer thuis* (voor meisjes van 6 tot 10 jaar) 44 blz., f 13,50 (2 deeltjes uit deze serie kosten samen f 25,-). Maayke van Maren, *Bij ons thuis* (kan worden voorgelezen, maar de kinderen kunnen het ook al heel snel zelf lezen) 44 blz. f 7,90. Ina van Meeuwen-den Hoed, *Kim en Koos en de markt* (4 tot 8 jaar) 49 blz., f 8,75. C. Grandia, *Peter gaat verhuizen* (4 tot 8 jaar) 50 blz., f 8,75. Petra van Amstel, *Hugo en Maas-Jan* (jongens 4 tot 8 jaar) 56 blz., f 8,90. G. Bruinings-Vat, *Als mama ziek is* (om voor te lezen of om zelf te lezen door kinderen die net lezen kunnen) 41 blz., f 7,90. A. Vogelaar-van Amersfoort, *Alles anders* (meisjes 6 tot 10 jaar) 75 blz., f 9,75. Het zijn boekjes die zonder bezwaar gelezen kunnen worden. Het ene boekje laat meer doorklinken van een christelijke levenshouding dan het andere. Ik weet goed dat het een 'christelijke' er niet dik bovenop moet liggen of erin gestopt moet worden, maar hier en daar zou er mijns inziens toch in een enkele zin meer gezegd kunnen worden. Anderzijds willen wij graag opmerken dat u bij alle rommel die op de markt is niet bang hoeft te zijn dat uw kinderen in deze boekjes verkeerde dingen zullen lezen. Wellicht een goed idee er een aantal aan te schaffen voor de komende zomerperiode.

Bemiddeling Kraam- en Gezinszorg Meijer (B.K.G.M.)

Reeds velen maakten gebruik van de bemiddeling voor Kraam- en/of Gezinszorg.

Heeft u Kraam- of Gezinszorg nodig en u bezit geen TV, bel dan gerust.

**Bemiddeling Kraam-
en Gezinszorg Meijer**

Telefoon 0294-231145, mevr. J. Meijer.

**brood
en vis**

**Extra oproep
voor hulp**

**Aardbeving teisterde
Yunnan provincie
in Zuid-China**

Huisgemeenten in de Yunnan provincie zijn bijzonder zwaar getroffen door de recente aardbeving.

85% van alle huizen zijn verwoest in het rampgebied.

25 schuierkerken van de Miao, Yi en Lisu christenen ingestort.

56 personen gedood onder het puin, waarvan 11 christenen van de huisgemeenten en de vrouw van een Evangelist.

Gebrek aan medische hulp, huisvesting, dekens, enz. geeft extra zorg in de kou.

Zenden van artikelen is niet mogelijk. Wel dringend financiële steun nodig.

Lisu, Miao en Yi christenen spannen zich in "noodhulp" te geven. Zij zijn arm, bidden en hopen op hulp van mede-christenen.

Wilt u z.v.p. ook helpen?

**Postgiro 31 555 32
Stichting
"Bonisa"-zending**

Secretariaat: Schooldstraat 17, 2161 HB Lisse of op rek. 33.65.54.613 van de Rabobank te Lisse, t.n.v. Stichting BONISA-zending. Gironr. van de Rabobank 163525.

Informatie kunt u aanvragen bij dhr. T. Schultink, tel. 0527-615063, Donaustaat 5, 8303 WL Emmeloord

**Bijbels in
Statenvertaling**

GBS

Bijbelse albums met plaatjes voor kinderen

Acht albums voor kinderen met korte verhalen over bijbelse onderwerpen. Bij elk album hoort een set met veertig plaatjes om zelf in te plakken. Zeer geschikt voor gebruik thuis, op school en zondagsschool en als geschenk voor kinderen. Formaat albums 15 x 21 cm, gebonden in stevige omslag. Formaat plaatjes 10 x 14 cm, uitgevoerd in kleuren-druk.

Elk album met plaatjes is apart leverbaar.

- 0 Vanaf de schepping tot de list der Gibeonieten
- 1 Richteren, koningen en profeten
- 2 Nieuwe Testament 1
- 3 Nieuwe Testament 2
- A Wonen, werken en eredienst van Israël
- B Bloemen en planten in Israël
- C Dieren in de Bijbel
- D Voorwerpen in de Bijbel

Prijs per album met plaatjes: slechts f 10,90 (bestellingen boven f 15,- portvrij)

Ook verkrijgbaar in de boekhandel. Een uitgebreide kleurenfolder wordt u op verzoek toegezonden.

Gereformeerde Bijbelstichting
Postbus 168, 4140 AD Leerdam, tel.: (0345) 610 155

- Wij verzorgen begrafenissen in elke woonplaats op de Veluwe en in Flevoland
- Opbaring zowel thuis als in elk gewenst rouwcentrum
- Ongeacht bij welk begrafenisfonds men (eventueel) is aangesloten
- Dag en nacht bereikbaar
- Geen crematies

Begrafenisverzorging Vos

Het Drie 32
3888 KE Uddel
Telefoon 0577-401689

BKG

Stichting Bureau Kraam- en Gezinshulp

Wij hebben onze geheel nieuwe informatie-brochure voor u klaar liggen, even een telefoontje en deze wordt u toegezonden!

Wilt u kwaliteit en is er geen TV in het gezin, vraag dan hulp bij de BKG

0318 - 52 77 99

Graag tijdig bellen!

Plaats uw familieberichten

in Bewaar het Pand

buro voor architectuur en ruimtelijke ordening d. vroegindewij b.v., architect BNA

Een dynamisch bureau dat opdrachten ontwerpt en uitwerkt middels geavanceerde tekencomputers; alle overige werkzaamheden zijn eveneens geautomatiseerd.

Het bureau heeft een zeer uitgebreid en gevarieerd opdrachtenpakket in:

- * Utiliteitsprojecten
 - kantoren
 - scholen
 - kerken
 - bedrijvenparken
 - sociale werkplaatsen
 - multi-funktionele gebouwen

- * Woningbouw zoals:
 - gesubsidieerde (premie A - woningwet)
 - bungalows - 2 onder 1 kap
 - renovatie

in de regio, elders in Nederland, alsmede daarbuiten.

**buro voor architectuur en ruimtelijke ordening
d. vroegindewij b.v., architect bna reg. nr. 1.890126.262**

**oosthavendijk 46
postbus 82**

**3241 lk middelharnis
3240 ab middelharnis**

**tel. 0187-485800
fax 0187-486910**